

62246

II

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW

W KRAKOWIE

Z A R O K

1930

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

DRUKARNIA „GRAFIA” KRAKÓW

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

Z A R O K

1930

Biblioteka Jagiellońska

1003281887

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

DRUKARNIA »GRAFIA« KRAKÓW

62246.

II

1930

DRUKARNIA „GRAFIA“ W KRAKOWIE — TELEFON 134-12

Akc. Nr. 45021 31

A.

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE.

Ś. P.

JAN BARON GÖTZ-OKOCIMSKI

urodzony w r. 1864, umarł w r. 1931.

W ostatnich dniach poniósł Związek Przemysłowców w Krakowie ciężką stratę przez śmierć śp. Jana br. Götz-Okocimskiego swego długoletniego prezesa i członka honorowego.

Śp. Jan br. Götz-Okocimski urodził się dnia 18 lipca 1864 r. Po ukończeniu szkoły realnej w Krakowie, wstąpił w r. 1883 na wydział rolniczo-leśny Akademji rolniczej (Hochschule für Bodenkultur) w Wiedniu. W r. 1885 powrócił do kraju i po śmierci ojca objął Zarząd całego majątku.

Syn wielkiego przemysłowca, który własną pracą i niezwykłym talentem stał się twórcą jednej z najważniejszych placówek naszego małopolskiego przemysłu wielkich browarów w Okocimiu i Krakowie — wzrastał śp. Götz w kulcie dla pracy i dla służby krajowi. Tradycji przekazanej Mu przez ojca nietylko nie zawiódł, ale pomnożył ją własną pracą, własną inwencją, własnym talentem. Stale przyświecała Mu idea, że pierwszym krokiem, prowadzącym do odrodzenia narodu i do zdobycia niezależności politycznej, jest podniesienie niezawisłości ekonomicznej kraju. Ta idea stała się pobudką do pracy śp. Götz'a i ona też przyświecała Mu przez całe Jego życie. Jako dziedzic świetnie prosperujących zakładów przemysłowych miał wszelkie warunki, by ideę tę propagować i urzeczywistnić ją. Rychło stał się energicznym, wytrwałym i rozumnym kierownikiem zakładów w Okocimiu i Krakowie. Postawił je świetnie za czasów pokoju, tworząc z nich

błogosławione dla całej okolicy ognisko przemysłu, ale i przez czas wojny umiał poprowadzić śp. Götz powierzone sobie zakłady w sposób rozważny i pomyślny.

Prócz zakładów okocimskich stworzył śp. Jan br. Götz dwie bardzo poważne placówki przemysłowe: „Polskie Zakłady Garbarskie” oraz fabrykę obuwia „Marko”, w których zainteresował się nie tylko finansowo, ale i osobiście przez bardzo intensywną pracę, stawiając je od razu na bardzo wysokim poziomie zarówno pod względem technicznym jak i komercyjnym.

Ale nie tylko jako wybitnego działacza gospodarczego w dziedzinie podniesienia przemysłu rodzimego zasługi Zmarłego pozostaną niezapomniane. Także Jego wzorowy stosunek do wielkiej rzeszy zajętych u Siebie robotników zasługuje na specjalne podkreślenie.

Śp. Götz był najprzychylniejszym opiekunem, prawdziwym ojcem, zajętych u siebie robotników. Te tysiące ludzi, które dzięki niemu znalazły zajęcie i zarobek, pracowały zawsze w warunkach najkorzystniejszych. Dbał o ich zdrowie, oświatę, rozrywki. Nie żałował pod tym względem żadnego wkładu. Jego placówki przemysłu były i są wielkimi placówkami humanitarnego ujmowania stosunku robotnika do przedsiębiorcy.

W życiu publicznym brał śp. Götz od swej młodości żywy i czynny udział, pracując w szeregach stronnictwa konserwatywnego. Był przez czas długi posłem na sejm galicyjski; był też aż do końca posłem do parlamentu wiedeńskiego i to jednym z najwybitniejszych, ostatnio prezesem Koła polskiego. W latach 1919-1922 zasiadał w Sejmie Polskim, potem w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej.

W chwili organizowania się Związku Przemysłowców w Krakowie w r. 1922 wybrany został prezesem i na tym posterunku pracował z wielkim pożytkiem i oddaniem się dla sprawy podniesienia przemysłu krajowego.

Związek Przemysłowców, chcąc dać wyraz uznaniu i wdzięczności dla swego pierwszego Prezesa, nadał Mu godność członka honorowego.

Cześć pamięci wielkiego przemysłowca i działacza gospodarczego.

CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA:

WSTĘP.

Rok sprawozdawczy 1930 był dla przemysłu polskiego bardzo niepomyślny. Przyczyn tego szukać należy w ogólnej derucie cen światowych, kryzysie rolniczym, kurczeniu się handlu światowego, ogólnej nadprodukcji i nadmiarze zapasów towarowych, do której przyczyniło się bezwątpienia między innymi także w znacznej mierze zmniejszenie się siły kupczej ludności zwłaszcza rolniczej, wreszcie w trudnościach uzyskania krótkoterminowych kredytów obrotowych oraz w unieruchomieniu długoterminowych kredytów lokacyjnych.

Ten niepomyślny stan gospodarczej konjunktury światowej znalazł swój wyraz także i w naszym Związku. Depresja, objawiająca się prawie we wszystkich gałęziach przemysłu, pociągnęła za sobą pewnego rodzaju apatię u naszych Członków, co się między innymi uwidoczniło w małej frekwencji posiedzeń, które nieraz z trudem udawało się zebrać.

Biuro Związku — mimo tych niekorzystnych objawów, trwało jednakże niezłomnie na swem stanowisku i nie ustawało w pracy a przy wydatnem poparciu władz, prasy i pokrewnych organizacji osiągnięto wydatne nawet rezultaty, o czem jednakże mówić będziemy na innem miejscu.

P. T. Władzom, prasie i pokrewnym organizacjom pozwalamy sobie wyrazić na tem miejscu serdeczne podziękowanie za szczere poparcie i zachętę do pracy, z prośbą o dalszą, życzliwą pomoc.

Jako fakt niemałego znaczenia dla przemysłu polskiego i naszego Związku zanotować musimy ustąpienie p. inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego ze stanowiska Ministra Przemysłu i Handlu.

Pan Minister Kwiatkowski prowadził resort przemysłu i handlu przez 4 i $\frac{1}{2}$ roku i zaskarbił sobie w tym czasie pełne uznanie i zaufanie całego przemysłu i handlu. Współpraca z Panem Ministrem Kwiatkowskim dała wiele pomyślnych wyników, wobec tego,

że pan Minister wniknął głęboko w sprawy swego obszernego resortu, okazując przytem niezwykły zmysł orientacyjny, inicjatywę i pełne zrozumienie dla interesów i potrzeb przemysłu.

To też ze szczerym żalem żegnaliśmy ustępującego Pana Ministra Kwiatkowskiego, a w dzień urządzanego dlań bankietu pożegnalnego w Warszawie wysłaliśmy serdeczny telegram.

Drugim, ważnym faktem dla naszego Związku jest ustąpienie długoletniego prezesa naszego W Pana barona Jana Götza-Okocimskiego, który z powodu ciężkiej i długotrwałej słabości ze stanowiska swego zrezygnował i do pozostania na niem uprosić się nie dał.

W uznaniu wybitnych zasług pana prezesa Götza-Okocimskiego uchwaliło Walne Zgromadzenie na posiedzeniu w dniu 31 maja 1930 zamianować Go honorowym członkiem Związku i wręczyć odpowiedni dyplom.

Bardzo pięknie i artystycznie wykonany ozdobny dyplom, opatrzony pieczęcią Związku i podpisami członków Rady oraz Dyrekcji Związku wysłany został panu Prezesowi baronowi Götza-Okocimskiemu pocztą, ponieważ stan zdrowia nie pozwolił na osobiste wręczenie dyplomu przez delegację Rady Związku.

Na Walnem Zgromadzeniu Członków Związku, odbytem w dniu 1 lutego 1930 uchwalono pewne zmiany statutu. Najważniejszą z tych zmian jest sprawa t. zw. pluralności, opierająca się na tem, że każdy członek, opłacający wkładkę do 25 Zł posiada na Walnem Zgromadzeniu jeden głos, członek opłacający miesięcznie wkładkę od Zł 25 do 50 dwa głosy, od Zł 50 do 100 trzy głosy, ponad 100 Zł cztery głosy.

Uchwała ta jak i pomniejsze zmiany statutu zostały zatwierdzone przez Województwo i uwidocznione już są w nowem wydaniu statutu.

CZĘŚĆ PIERWSZA:

ORGANIZACJA ZWIĄZKU.

WŁADZE ZWIĄZKU.

Wedle § 21 statutu Rada Związku składa się z członków wybieranych bezpośrednio przez Walne Zgromadzenie na okres dwóch lat, oraz z członków delegowanych przez pojedyncze sekcje, również na okres dwóch lat. Liczba członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie wynosi tę samą ilość, co ilość delegowanych przez sekcje.

Każda sekcja licząca conajmniej 6 członków wybiera ze swojego grona do Rady Związku jednego delegata. Sekcje liczące więcej jak 6 członków wybierają do Rady Związku na każdych 10 członków jednego delegata, jednakże najwyżej 3.

Wybory nowej Rady Związku odbyły się na Walnem Zgromadzeniu w dniu 31 maja 1930 z wynikiem następującym:

a) Członkowie wybrani przez Walne Zgromadzenie:

1. Dr. Roger Battaglia	14. Jan Liban
2. Dr. Tadeusz Bednarski	15. Dr. Ludwik Merz
3. Dr. Rudolf Beres	16. Józef Palcer
4. Inż. Jerzy Buzek	17. Stanisław Rosenberg
5. Inż. Emil Czerlunczakiewicz	18. Inż. Roman Rossknecht
6. Dr. Arnold Ehrenpreis	19. Inż. Leon Skarżeński
7. Prezydent Tadeusz Epstein	20. Prof. Inż. Antoni Schimitzek
8. Dr. Edward Ferber	21. Inż. Mieczysław Seifert
9. Tadeusz Filippi	22. Inż. Antonio-Clementi Sona-
10. Dr. Michał Grünspan	23. Inż. Karol Szancer [nini
11. Bolesław Jawornicki	24. Inż. Dr. Józef Taub
12. Dr. Bruno Josefert	25. Szymon Zehnworth
13. Inż. Antoni Lewalski	26. Dr. Juda Zimmermann

b) Członkowie delegowani przez poszczeg. sekcje:

Ceramiczna:	1. Ignacy Ehrenpreis
	2. Bertold Weinsberg
	3. Stanisław Burtan
Chemiczna:	4. Inż. Henryk Kułakowski
	5. Inż. Zdzisław Krudzielski
Czekoladowa:	6. Adam Piasecki
Drzewna:	7. Dr. Jan Hupka
	8. Izidor Landau
	9. Hr. Adam Stadnicki
Garbarska:	10. Franciszek Budischowski
Kosmetyczna:	11. Henryk Scherer
Meble Gięte:	12. Wilhelm Ader
Metalowa:	13. Inż. Ludwik Dyduch
	14. Tadeusz Oroszeny Bohdanowicz
	15. Inż. Wiktor Scherer
Młynarska:	16. Dr. Ludwik Steinberg
	17. Karol Schitko
Spożywcza:	18. Jerzy Gablenz
Wapienna:	19. Inż. Ignacy Menasche
Wina, Miód:	20. Stanisław Wójcikiewicz
Graficzna:	21. Zygmunt Gottlieb
Papiernie:	22. Dr. Wistreich
Trzebińska:	23. Inż. Roman Morawski
	24. Inż. Michał Dunajecki
	25. Inż. Zdzisław Rauch
Żywiecka:	26. Inż. Mączyński
	27. Dr. Benno Stein

Do Komisji rewizyjnej wybrani zostali:

1. Inż. Maksymilian Rath
2. Alfred Reiner
3. Dr. Władysław Staworczyk.

Nowo obrana Rada odbyła w dniu 16-go lipca 1930 roku posiedzenie konstytucyjne, na którem wybrano przez akklamację:

Prezesem Związku p. Prof. Inż. Antoniego Schimitzka,

zaś Wiceprezesami Związku:

pp. Inż. Ludwika Dyducha
Prezydenta Tadeusza Epsteina
Inż. Zdzisława Krudzielskiego
Dra Ludwika Merza.

W skład Komitetu Wykonawczego weszli prócz Prezydium Związku:

pp. Wilhelm Ader
Dr. Tadeusz Bednarski
Dr. Rudolf Beres
Inż. Jerzy Buzek
Inż. Emil Czerlunczakiewicz
Inż. Michał Dunajewski
Ignacy Ehrenpreis
Zygmunt Gottlieb
Dr. Jan Hupka
Inż. Henryk Kułakowski
Inż. Ignacy Menasche
Inż. Wiktor Scherer
Hr. Adam Stadnicki
Bertold Weinsberg.

Zmiany zaszele w ciągu roku:

Radca Dyrektor Józef Palzer ustąpił z powodu przeniesienia do Wiednia.

Radca Stanisław Rosenberg zrzekł się mandatu dla braku czasu. W jego miejsce powołany został Antoni baron Götz-Okocimski.

Delegat Sekcji metalowej Inż. Wiktor Scherer ustąpił z tejże Sekcji, natomiast kooptowany został w skład Rady.

Agendy Związku, jakoteż Zrzeszenia Związków przemysłowych p. i z. Polski spoczywały w ręku Biura Związku, złożonego z dyrektora Dra Zygmunta Jarszyńskiego i wicedyrektora Dra Tadeusza Spitzera oraz wicesekretarza Bolesława Nieświatowskiego.

Bieżące sprawy załatwiała trzy siły conceptowe, sił manipulacyjnych miało Biuro pięć, tudzież zatrudniało jednego inkasenta i dwóch woźnych.

Delegacje Związku w ciałach doradczych rządowych.

Związek nasz pozostaje w ścisłym kontakcie z władzami centralnymi w Warszawie i lokalnymi w Krakowie.

Z ramienia Związku zasiadali w r. 1930 :

- 1) W Radzie przemysłowo-handlowej przy Ministerstwie przemysłu i handlu w Warszawie:

Inż. Antoni Schimitzek.

- 2) W Komitecie drzewnym przy Ministerstwie Rolnictwa i dóbr państwowych w Warszawie:

Dr. Roger Battaglia.

- 3) Ponadto zasiadali z różnych tytułów w komitecie celnym, komisji traktatowej, komisji ankietowej, komisji opiniodawczej, przy komitecie ekonom. Rady Ministrów pp.:

Prezydent Tadeusz Epstein,	} wiceprezesi Związku
Inż. Antoni Lewalski,	
Dr. Roger Battaglia.	

- 4) W Dyrekcyjnej radzie kolejowej w Krakowie:

Dr. Ludwik Merz, wiceprezes Związku, jako delegat,
Zygmunt Wrzak, dyrektor polskich Zakł. garbarskich,
jako zastępca.

- 5) W funduszu dla bezrobocia, jako członek zarządu:

Dr. Zygmunt Jarszyński i Inż. Wiktor Scherer.

- 6) W komisji odwoławczej funduszu dla bezrobocia:

Dr. Rudolf Beres. Dr. Tadeusz Spitzer.

Z ramienia Zrzeszenia uczestniczyli:

7) W państw. Radzie kolejowej w Warszawie:

Dr. Roger Battaglia, jako delegat i Wilhelm Ader,
jako zastępca.

8) W radzie ochrony pracy:

Inż. Zdzisław Krudzielski, dyr. cementowni w Szczakowej.

9) W sądach rozjemczych Zakładu ubezpieczeń w Krakowie biorą udział:

Dr. Jan Sulikowski, jako asesor,

Dr. Jan Zieleniewski i }
Maksymilian Neumann } jako zastępcy

10) W wojewódzkiej komisji parytetowej zasiadali:

Dr. Tadeusz Spitzer i radca Bolesław Nieświatowski,

Dr. Teodor Weinschenk prezes Izby przem.-handlowej w Bielsku jest członkiem Państwowego Instytutu eksportowego z ramienia Zrzeszenia Związków z. i p. Polski.

Prócz tego bierze Związek żywy udział w rozmaitych posiedzeniach, zwoływanych tak przez władze centralne, jak i władze miejscowe, wysyłając specjalnych delegatów z odnośnych gałęzi przemysłu.

Liczba członków.

Liczba członków wynosiła z końcem roku 1930 — 273.

CZĘŚĆ DRUGA

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU W ROKU 1930. CZYNNOŚCI RADY ZWIĄZKU.

Rada Związku odbyła w r. sprawozdawczym 6 posiedzeń. Przedmiotem obrad były sprawy administracyjne, skarbowe, socjalne a wogóle wszystkie aktualne i żywotne dla przemysłu zagadnienia gospodarcze.

Z ważniejszych spraw, któremi zajmowała się Rada wymienić należy sprawę pluralności głosów na Walnych Zgromadzeniach, sprawę regulaminu wyborczego dla Związku ubezpieczeń pracowników umysłowych, sprawę ograniczenia materiału statystycznego, sprawę cen produktów i płac robotniczych, sprawę przystąpienia do Międzynarodowej Izby handlowej i sprawę Ligi propagandy wytwórczości krajowej oraz sprawę kursów ekonomicznych.

Czynności Wydziału Wykonawczego.

Zadaniem Wydziału Wykonawczego jest głównie przygotowywanie materiału do obrad pełnej Rady, to też wszystkie sprawy stawiane na porządek dzienny posiedzeń pełnej Rady były przedtem omawiane na posiedzeniach Wydziału.

Prócz tego załatwiał Wydział liczne drobniejsze sprawy nie potrzebujące zatwierdzenia pełnej Rady.

Czynności Biura Związku.

Mimo trudnych warunków z powodu przebudowy gmachu, w którym biuro się mieści, Dyrekcja nie ustawała w pracy i zajmowała się różnorodnymi czynnościami, mającemi wpływ bezpośrednio lub pośrednio na przemysł.

Ważniejsze z tych czynności pozwolimy sobie poniżej wyliczyć:

1. MEMORJAŁY wypracowane przez Biuro Związku:

DO MINISTERSTWA SKARBU:

- W sprawie zaliczania odsetek prolongacyjnych, pobieranych za zwłokę od dłużnika przy ustalaniu dochodu brutto dla obliczenia podatku dochodowego.
- W sprawie zastosowania 1⁰/₀ ulgi od wszystkich obrotów, podpadających pod przep. art. 7 ustawy od podatku obrotowego.
- W sprawie amnestji podatkowej dla wszystkich podatników, którzy w ciągu 3 miesięcy zapłacą zaległe odsetki, a to przez skreślenie narosłych im kar i odsetek zwłoki.
- W sprawie podatku obrotowego przy sprzedaży do Gdańska.
- O autentyczną interpretację przepisów ustawy o państw. podatku dochodowym w odniesieniu do kwestji obliczania podatku za pierwszy niepełny rok istnienia osób, obowiązanych do publiczn. składania rachunków.
- W sprawie sprzecznej z ustawą wykładni o stemplowaniu wyciągów z kont.
- W sprawie braku bilonu.
- W sprawie ustalania kategorii przemysłu wedle ilości zatrudnionych przeciętnie robotników.
- O zarządzenie, ażeby przeglądanie ksiąg handlowych nie służyło za podstawę wymiaru podatków klientom firm, których księgi przeglądano.
- O uwzględnienie Gdańska, jako zagranicy odnośnie do podatku przemysłowego od obrotu.
- W sprawie przeklasyfikowania przedsiębiorstw.
- O częściową zmianę przepisów wykonawczych do ustawy o opłatach stemplowych.
- O wydanie okólnika w sprawie spółek akcyjnych (uzgadnianie i rejestrowanie statutów).

- O zarządzenie, ażeby kary za zwłokę w opłacie podatków bezpośrednich i opłat stemplowych w wysokości $1\frac{1}{2}$ zamiast 2°/_o stosowano nie do końca października ale do końca grudnia 1930.
- W sprawie nieściągnięcia zaliczek na podatek obrotowy od płatników nie prowadzących ksiąg handlowych w wysokości zeszłorocznej, jeżeli płatnicy udowodnią zmniejszenie obrotów.
- W sprawie zaliczek na podatek obrotowy w wysokości faktycznych przychodów.
- W sprawie wprowadzenia rewizji celnej na granicach Państwa.
- O zwolnienie od cła blankietów nadawczych P. K. O., przychodzących do firm, które zawarły stosunki handlowe z zagranicą.

DO MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU

- W sprawie uzgodnienia i rejestrowania statutów spółek akcyjnych.
- W sprawie legalizowania miar i wag.

DO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

- Wnioski do zmian i poprawek ogólnych warunków utrzymania i eksploatacji prywatnych bocznic kolejowych i umowy bocznicowej.
- O zniesienie przepisu, że za wagony 10 i 12 tonowe należy się opłata takasama jak za wagony 15 tonowe.
- Przeciw zaliczaniu współużywającym kolejowych placów składowych opłaty w wysokości 50°/_o czynszu dzierżawnego.

- W sprawie wag pomostowych

DO MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

- O zmianę w manipulacji pocztowej przy nadawaniu paczek zagranicę.
- O przyznanie składanym pocztówkom, wprowadzonym przez jedną z firm krajowych opłat przepisanych dla kart korespondencyjnych.
- O zarządzenie, ażeby listy ekspres były doręczane przed listami zwykłymi.

- O zarządzenie, ażeby urzędy pocztowe zwracając paczki pocztowe podawały powód niedoręczenia ściśle zgodnie z istotnym stanem rzeczy.
 - O upoważnienie konsulatów do wizowania świadectw pochodzenia towarów na więcej niż 3 pakiety pocztowe.
 - W sprawie powierzenia wydawnictwa spisu abonentów sieci telefonicznej w całej Polsce firmie prywatnej bez konkursu.
- Prócz tego na żądanie p. ministra poczt i telegrafów zajął się Związek zebraniem materiałów, mających wykazać niedomagania na polu komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej i uzasadnić wnioski na naprawę i ulepszenie w tej dziedzinie.

DO MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

- O zniesienie wiz paszportowych.
- O zniesienie obowiązku dostarczania do próśb o paszport t. zw. świadectwa kwalifikacyjnego.

DO MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

- O wydanie zarządzenia, ażeby sądy okręgowe i grodzkie sporządzały spisy dłużników, upadłości nadzorów sądowych, ugód i t. p.

DO MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

Sprawy wniesione do tego Ministerstwa przedstawione są w sprawozdaniu z czynności Sekcji socjalnej.

Podaliśmy tu ważniejsze pisma ogólnej natury. Pisma i memorjały odnoszące się do poszczególnych gałęzi przemysłu uwidocznione są w sprawozdaniu z działalności poszczególnych Sekcji.

Celem poparcia postulatów świata przemysłowego u sfer miarodajnych uzyskał Związek nasz wspólnie z resztą zrzeszonych Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski audjencje u pp. ministrów. Bliższe szczegóły podane są w sprawozdaniu z czynności tegoż Zrzeszenia.

Współpraca naszego Związku z Zrzeszeniem tudzież innemi kołami gospodarczemi i poczynione zabiegi odniosły bądź w ca-

łości bądź w części pomyślnie załatwienie lub są na najlepszej drodze do takiego załatwienia.

Wymieniamy tu przykładowo osiągnięte rezultaty:

Z okazji ostatniej administracyjnej podwyżki ceł przemysłowych, zostały uwzględnione niektóre z naszych konkretnych postulatów, jak co do odzieży, armatur, wapna bielącego itp.

Wprowadzenie w życie postanowień korzystnych dla nas traktatów handlowych przed ratyfikacją, co do czego również trzeba było przełamać wątpliwości konstytucyjne, przyczem akcja ta objęła konwencję z Hiszpanją, Portugalją, Rumunją, Węgrami i ostatnio z Francją.

Zahamowanie dumpingu sowieckiego w produktach naftowych przez podwyżkę ceł.

Obniżenie kar za zwłokę w zakresie podatkowym na $1\frac{1}{2}\%$, tym razem aż do odwołania tj., jak się zdaje, już na stałe.

Zaostrzenie praktyki co do przyznawania nadzorów sądowych względnie co do stosowania przepisów postępowania ugodowego, przynajmniej w kilku okręgach, jak np. warszawskim i krakowskim.

Wniesienie na Radę Ministrów projektu „małej” nowelizacji prawa akcyjnego, szczególnie przy odroczeniu obowiązku stosowania się do tego prawa dla starych spółek akcyjnych na przeciąg jednego roku.

Przygotowanie, jako jednego z najbliższych przedmiotów obrad sejmowych, projektu ustawy o zastawie rejestrowym na drewno.

Wygotowanie projektu nie etatycznej, ale popieranej przez Państwo, organizacji eksportu drzewa.

Dokonane już rozporządzeniem ministerjalnem definitywne zwolnienie otrąb od cła wywozowego.

Dokonane już dekretem Prezydenta rozszerzenie przedmiotowego zakresu rozporządzenia o normalizacji cegły na cegłę piaskowo wapienną.

Umożliwienie eksportu mąki przy pomocy premij.

Zapowiedź zniesienia świadectw kwalifikacyjnych przy wystawianiu paszportów, przyczem co do paszportów przemysłowych i kupieckich cały szereg dawniejszych utrudnień i ograniczeń

uległ bardzo znacznemu złagodzeniu już poprzednio wskutek konsekwentnej akcji, prowadzonej przez szereg lat przez organizacje gospodarcze, a m. in. także przez nas.

Przyspieszenie ruchu pociągów osobowych i towarowych w kraju oraz poważna praca nad skróceniem postojów granicznych w pociągach międzynarodowych, która już częściowo dała rezultaty.

Uwzględnienie, acz nie w pełnych rozmiarach, szeregu dezyderatów kół gospodarczych co do utrzymania w mocy deklaracji taryfowych, następnie co do rozbudowy systemu taryf eksportowych.

Przygotowujące się usamodzielnienie finansowe kolei państwowych, które, acz nie załatwia sprawy komercjalizacji, przedstawia jednak o tyle poprawę, że stwarza ramy prawne dla racjonalniejszej polityki inwestycyjnej, a pośrednio także i taryfowej.

Złagodzenie praktyki w resorcie pracy i opieki społecznej co do inwestycji higienicznych i ochronnych, co do żłobków, oraz po części także co do nadliczbowych godzin pracy.

Dekret Prezydenta o częściowej reorganizacji ubezpieczeń społecznych, z czym się łączy na nieco dalszą metę, zmniejszenie kosztów ubezpieczeń społecznych oraz zapewnienie lepszych i wydajniejszych świadczeń dla ubezpieczonych.

Coraz bardziej zagęszczająca się współpraca rządu z samorządem gospodarczym, a w pierwszym rzędzie z Izdami Przemysłowo-Handlowymi przez skierowywanie do nich projektów ustaw.

Przygotowanie jednolitej ustawy górniczej do załatwienia dekretem Prezydenta.

Przygotowywanie nowej ordynacji pocztowej w porozumieniu z kołami gospodarczymi.

Prowadzenie międzynarodowej polityki handlowej, zwłaszcza na terenie genewskim, w ścisłym porozumieniu z kołami gospodarczymi i w zasadzie zgodzenie się z ich poglądami, a więc np. nieratyfikowanie konwencji antyreglamentacyjnej.

Rozpoczęcie tworzenia instytucji wysłańców eksportowych oraz wysyłania misyj eksportowych.

Uznanie postanowień o czasie pracy co do przemysłu budowlanego za nieodpowiednie i wymagające nowelizacji.

Do osiągnięcia powyższych pomyślnych wyników przyczynili się w wysokim stopniu Delegaci urzędujący w Warszawie pp. Dr. Roger Battaglia i Dr. Marjan Niemczewski, którzy jak zawsze dotychczas byli niestrudzonymi rzecznikami przemysłu i rozwijali w obronie interesów przemysłu świadomą cel, a pełną inicjatywę działalność.

2. SPRAWY BIEŻĄCE.

W roku sprawozdawczym załatwiło biuro 5883 spraw, z czego z własnej inicjatywy spraw 1121, okólników wydano 433 z tego ogólnej natury 140, dla poszczególnych gałęzi przemysłu 293, a mianowicie:

Dla firm ceramicznych	32
„ „ czekoladowych	12
„ „ chemicznych	3
„ „ drzewnych	61
„ „ garbarskich	10
„ „ konfekcyjnych	3
„ „ kosmetycznych	12
„ „ mebli giętych	39
„ „ metalowych	6
„ „ młynarskich	50
„ „ papierniczych i drukarskich	3
„ „ spożywczych	4
dla fabryk szkła	2
„ sekcji trzebińskiej	11
„ firm wapiennych	3
„ „ win musujących	4
„ „ „ owocowych	6
dla sekcji żywieckiej	5
dla sekcji socjalnej	27
Razem	293

Biuro Związku brało w roku sprawozdawczym udział w 23 posiedzeniach branżowych, uwidoczniionych przy poszczególnych sekcjach, dalej w posiedzeniach Wydziału wykonawczego, Rady

Związku, w sprawie żłobków fabrycznych, bocznic kolejowych, w sprawie porozumienia producentów i konsumentów wytworów chemicznych.

Biuro wystawiało zaświadczenia w sprawach kredytowych, celnych i paszportowych, udzielało informacji władzom, organizacjom i poszczególnym Członkom w sprawach przemysłowych, zwyczajów handlowych i t. p.

3. SPRAWY OGÓLNE.

Z inicjatywy Biura Związku zorganizowano Komitet obrony praw Krakowa.

Biuro Związku wygotowało program działalności Ligi propagandy wytwórczości krajowej.

Biuro wzięło udział w ankiecie dla usprawnienia administracji i w sprawie zamierzonej unifikacji prawa wekslowego i czekowego.

Biuro zajęło się zebraniem dat statystycznych w sprawie obniżki cen produktów przemysłowych.

4. WYKŁADY.

Związek przemysłowców uwzględniając konieczność jaknajściślej współpracy i kontaktu sfer gospodarczych z sobą, władzami rządowymi i komunalnymi oraz z ogółem społeczeństwa zorganizowała szereg bezpłatnych wykładów popularnych z dziedziny naukowej organizacji pracy i pozyskał do ich wygłoszenia wybitne siły fachowe.

Program wykładów był następujący:

12. lutego 1930 r.

p. Dr. Bronisław Biegeleisen:

„Obecny rozwój organizacji pracy“

18. lutego 1930 r.

p. Inż. Jan Dąbrowski:

„Teoria i praktyka organizacji pracy“

25. lutego 1930 r.

p. Dr. Rudolf Beres:

„Badanie uzdolnienia pracowników w przemyśle“

4 marca 1930 r.

p. Dr. Tadeusz Spitzer:

„Zasady organizacji biurowej“

11. marca 1930 r.

p. Prof. Aleksander Rothert:

„Zasady gospodarki magazynowej“

18. marca 1930 r.

p. Dr. Jan Zieleniewski:

„Metody kalkulacji kosztów własnych
w przemyśle“

Prócz tego w ciągu roku sprawozdawczego wygłosili wykłady:

Dr. Battaglia „Wychowanie gospodarcze społeczeństwa“.

Inż. Gustaw Sippko „Wielkie Zagłębie“ polskie, jako pod-
stawa przyszłości Krakowa.

Na rok 1931 przygotował Związek cykl wykładów ekono-
micznych, uprosiwszy wybitnych fachowców do ich wygłoszenia.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU W SPRAWIE POPIERANIA EKSPORTU.

Na skutek zaproszenia szwedzko - polskiej Izby Handlowej w Sztokholmie, wyjechał do Szwecji w sierpniu b. r. p. Dr. Tadeusz Spitzer, wicedyrektor naszego Związku, celem badania możliwości zwiększenia wymiany gospodarczej między Polską a Szwecją. Wyjazd nastąpił w porozumieniu z Państwowym Instytutem Eksportowym, Poselstwem Polskiem w Sztokholmie i Poselstwem Szwedzkim w Warszawie.

P. Dr. Spitzer zwiedził cały szereg największych przedsiębiorstw przemysłowych w Szwecji, przeprowadził rozmaite studia i liczne konferencje z szwedzkimi, miarodajnymi czynnikami gospodarczymi odnośnie do możliwości zwiększenia obrotu handlowego między Szwecją i Polską, do możliwości wykorzystania Polski dla przemysłu szwedzkiego, urządzenia stałych połączeń osobowo-towarowych między Szwecją i Polską, w której to spra-

wie odbył również konferencję z Dyрекcją „Żeglуги Polskiej” w Gdyni, oraz zainteresowania kapitału szwedzkiego dla przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce.

Z wrażeń swych i obserwacyj złożył Dr. Spitzer obszernie sprawozdanie na dłuższej audjencji posłowi Rzeczypospolitej Polskiej p. Ministrowi Rozwadowskiemu.

Na wykładzie, który na podstawie tych studjów wygłosił w Sztokholmie p. Dr. Spitzer, a który zaszczycił swą obecnością poseł polski, obecni byli przedstawiciele najwyższych sfer przemysłowych, handlowych i finansjerji szwedzkiej.

W drodze powrotnej przyjęty został p. Dr. Spitzer przez p. Ministra Kwiatkowskiego, oraz posła szwedzkiego w Warszawie p. ministra Anckardsvaer.

Na skutek tej podróży nawiązał się ściślejszy kontakt między całym szeregiem naszych firm eksportowych a firmami szwedzkimi bezpośrednio względnie przez Szwedzko-Polską Izbę Handlową.

Na rok 1931 spodziewana jest rewizyta Dyrektora Szwedzko-Polskiej Izby Handlowej w Sztokholmie do Polski a w szczególności także do Krakowa.

Prócz tego Związek nasz nawiązał kontakt z Jugosławją, z tamtejszemi sferami przemysłowców i eksportowców, celem ekspansji wyrobów naszych Członków na rynki południowo-słowiańskie. Akcja ta jest w toku.

SEKCJE I ICH DZIAŁALNOŚĆ.

Sekcja ceramiczna.

Przewodniczący Ignacy Ehrenpreis, dyrektor firmy „Płaszowska fabryka dachówek i cegieł S. A. w Krakowie, zastępca Bertold Weinsberg, dyrektor firmy „Bonarka” zakłady ceramiczne S. z o. o.

W Radzie Związku reprezentują Sekcję pp. Ignacy Ehrenpreis, Radca Bertold Weinsberg, Stanisław Burtan.

Sekcja odbyła posiedzeń 5. Uchwalono nie przystępywać do centralnego Syndykatu sprzedaży dren pozostawiając wolną rękę firmom. Obradowano nad sprawą zakupna cegły w związku z akcją budowlaną z funduszy ubezpieczeniowych. Sprzeciwiono

się żądaniu o pozwolenie wyrobu cegieł dawnego formatu, omawiano sprawę kredytu obrotowego i przedłużenia czasu pracy w przemyśle ceramicznym.

Ze strony Biura wniesiono memoriał o przedłużenie czasu pracy w przemyśle ceramicznym, o regulację cen cegły i o rozszerzenie przedmiotowego zakresu rozporządzenia o normalizacji cegły na cegłę piaskowo-wapienną.

Okólników, dotyczących Sekcji ceramicznej wydało Biuro 32.

Sekcja chemiczna.

Przewodniczący inż. Henryk Kułakowski, generalny dyrektor zakładów przemysłowych „Solvay” w Polsce.

Do Rady Związku delegowała Sekcja pp. inż. Zdzisława Krudzielskiego, dyrektora fabryki cementu w Szczakowej i inż. Henryka Kułakowskiego.

Na zaproszenie krakowskiej Izby handl. przem. odbyła się konferencja, mająca na celu porozumienie się producentów i konsumentów wytworów chemicznych. Udział w konferencji wziął prof. Edward Trepka, dyrektor Związku przem. chemicznego w Warszawie tudzież reprezentant naszego Związku.

Za inicjatywą firmy „Chemimetall” zajmowała się komisja normalizacyjna w Warszawie sprawą normalizacji pudełek do pasty a za inicjatywą firmy „Fr. Sezemski” sprawą normalizacji wymiarów świec.

Okólników dla członków Sekcji chemicznej wydało Biuro 3, dotyczyły m. i. sprawy taryf kolejowych.

Sekcja fabryk czekolady.

Przewodniczący Sekcji a zarazem delegat do Rady Związku Adam Piasecki, dyrektor fabryki pod firmą „Adam Piasecki”, fabryka czekolady Ska akc. w Krakowie.

Sekcja odbyła jedno posiedzenie, zainicjowane przez firmę „Mafo” a mające na celu utworzenie Związku samoobrony fabryk czekolady, cukrów, przetworów owocowych i andrutów.

Ponieważ opracowany szczegółowo projekt tego Związku przesłany został przez p. Niewidomskiego, współwłaściciela firmy „Mafo” przewodniczącemu Związkowi fabrykantów czekolady, cukrów i td. zawiązanemu w r. 1929 w Poznaniu przeto uchwalono oczekiwać na załatwienie tej sprawy przez rzeczony Związek.

Prócz 12 okólników, które biuro wysłało do członków Sekcji — zajmowało się biuro sprawą cen cukru i spirytusu używanego na likier do napełniania czekoladek i cukierków tudzież sprawą nakazanego przez władze zawijania drobnych cukierków i czekoladek, sprzedawanych nie na targach i jarmarkach lecz przez solidne firmy kupieckie.

Sekcja drzewna.

Przewodniczący radca Wilhelm Ader, współwłaściciel tartaku i fabryki mebli giętych w Jazowsku, zastępca Dr. Jan Hupka właściciel dóbr Niwiska. Delegatami Sekcji do Rady Związku są pp. Dr. Jan Hupka, Izydor Landau i Adam hr. Stadnicki.

Delegatami Sekcji do Naczelnej Rady Związków drzewnych w Warszawie byli pp. Dr. Tadeusz Bednarski i Adam hr. Stadnicki.

Sekcja odbyła dwa posiedzenia. Tematem obrad była sprawa tariff związkowych, wnioski na konferencję w Ministerstwie rolnictwa w sprawie polityki drzewnej, projekt normalizacji stosunków przemysłu tartacznoego i inne sprawy aktualne.

Częściowo na podstawie wniosków Sekcji przedstawionych przez Biuro Związku, częściowo z własnej inicjatywy przedstawiła Rada Naczelna Ministerstwa postulaty przemysłu drzewnego, propozycje w sprawie zmiany tariff kolejowych, w sprawie polityki w lasach państwowych, w sprawie normalizacji stosunków w krajowym przemyśle tartacznoym, tariff związkowych, dostaw państwowych dla przemysłu drzewnego, prowizorjum drzewnego z Niemcami i wiele wiele innych.

Prócz zjazdów zwyczajnych delegatów poszczególnych Związków odbyło się w dniu 3 lutego ncdzwyczajne zebranie delegatów celem omówienia sytuacji w przemyśle i handlu drzewnoym, wyśzukania środków zaradczych przeciw upadkowi przemysłu drzewnego, omówienia organizacji współpracy radców izb przemysłowo-handlowych, reprezentujących interesy przemysłu drzewnego i omówienia spraw organizacyjnych.

W zebraniu tem wzięli udział także delegaci naszej Sekcji.

Za zawsze gorliwe, chętne i wytrwałe stawanie w obronie przemysłu drzewnego pozwalamy sobie na tem miejscu wyrazić

Naczelnej Radzie Związków drzewnych w Warszawie nasze pełne uznanie i podziękowanie.

Biuro Związku wygotowało dla członków Sekcji drzewnej 61 okólników. Z ważniejszych spraw poruszanych okólnikami przytoczyć należy sprawę eksportu drzewa do Szwajcarii i do Indji, bezpośredniej komunikacji z Francją, Belgją Holandją i Danią, sprawę wywozu drzewa przez granice lądowe, dalej wywóz drzewa olchowego, progów kolejowych i papierówki, wywóz klepek do Bułgarii, wywóz kompletów beczek i t. d.

Także sprawy podatkowe, celne, kolejowe, organizacja handlu drzewem, konkurencja sowietów, badanie konjunktur na rynku drzewnym i wiele innych spraw, których wyliczać niepodobna było treścią wydanych okólników.

Biuro Związku wypracowało kilka memorjałów do Władz rządowych w sprawie włączenia niektórych stacyj kolejowych do taryfy związkowej polsko-niemieckiej, w sprawie przyznania ulg w opłacie podatku obrotowego przy eksporcie papierówki specjalnie na terytorjum izb skarbowych Krakowa, Lwowa i Stanisławowa, w sprawie ustawy o zastawie rejestrowym na drewno, organizacji eksportu drewna i w sprawie ulg taryfowych na drzewo.

Sekcja garbarska.

Przewodniczącym Sekcji i delegatem do Rady Związku wybrany został p. Franciszek Budzichowski, dyrektor polskich zakładów garbarskich S. A. w Ludwinowie.

Sekcja odbyła dwa posiedzenia.

W okólnikach biura poruszano sprawę rosnącej konkurencji obuwia zagranicznego, zmiany taryfy celnej, sytuacji na rynkach surowca skórzanego, międzynarodowego związku handlarzy skór, podwyżki ceł na obuwiu, zwrotu ceł za skóry przy wywozie obuwia, zmian wykładni celnej co do materiałów pomocniczych dla wyrobu obuwia i premij pionierskich dla eksportu obuwia.

Sekcja graficzna.

Za inicjatywą biura Związku zawiązaną została w marcu roku sprawozdawczego Sekcja graficzna, jako nowa Sekcja, wchodząca w skład Związku.

Przewodniczącym Sekcji wybrany został p. radca Zygmunt Gottlieb, właściciel firmy „Zorza”, zastępcą Dr. Perlberger, współwłaściciel drukarni „Grafja”.

Biuro Związku wniosło do Ministerstwa memoriał w sprawie rozdziału dostaw robót drukarskich dla Państwa, które nie mogą być wykonane w drukarniach państwowych prywatnym przedsiębiorstwom w drodze konkursu a nie w drodze dowolnego wyboru, jak się to stało przy zamówieniu spisu abonentów telefonicznych w całej Polsce.

Sekcja konfekcyjna.

Z powodu wielkiej różnorodności przedsiębiorstw, jakie w skład Sekcji wchodziły nie udało się ukonstytuowanie Sekcji ani zebranie posiedzenia. Do Sekcji należą wytwórnie bielizny, bucików, guzików, kapeluszy, rękawiczek i t. p.

O sytuacji w poszczególnych gałęziach przemysłu, należącego do tej Sekcji informowało biuro Związku członków na podstawie sprawozdań Związku przemysłu konfekcyjnego w Warszawie, którego przewodniczącym jest nasz delegat Dr. Roger Battaglia.

Zawiązanie osobnej Sekcji guzikarskiej nie przyszło do skutku.

Sekcja kosmetyczna.

Przewodniczący inż. Wiktor Scherer, współwłaściciel firmy „Leo“ zastępca Leon Silber, właściciel firmy „Gwiazda“. Delegatem Sekcji do Rady Związku wybrany został p. Henryk Scherer współwłaściciel i dyrektor fabryki „Leo“.

Sekcja odbyła jedno posiedzenie, na którym uchwalono za protestować przeciw projektowi Związku chemicznego w Warszawie w sprawie skażania spirytusu, używanego do wyrobu perfum i kosmetyków. Żądano dalej powołania do komisji podatkowej przedstawiciela Sekcji kosmetycznej i wdrożenia kroków celem ustalenia nam średniej dochodowości.

Biuro wydało w sprawach perfumeryjno-kosmetycznych 12 okólników, w których poruszano sprawę kontroli spirytusu, ska-

zania spirytusu projekt nowej taryfy celnej, zwalczanie nieuczciwej konkurencji i przedstawiano sytuację w tej gałęzi przemysłu.

Sekcja przez swego przewodniczącego pozostawała w stałym kontakcie ze Związkiem przemysłu chemicznego w Warszawie.

Sekcja mebli giętych.

Przewodniczący radca Wilhelm Ader, współwłaściciel fabryki mebli giętych w Jazowsku — zastępca Józef Payzer, dyrektor fabryki Thonet-Mundus, delegatem do Rady Związku Józef Palzer, dyrektor fabryki Thonet-Mundus.

Sekcja odbyła 5 posiedzeń. Przedmiotem obrad była sytuacja w tej gałęzi przemysłu, zwrost cła w eksporcie, kredyty, ceny i warunki sprzedaży, budowa wagonów specjalnych dla eksportu mebli, zaopatrywanie fabryki w surowce i materiały, konwencja cen w kraju, traktat z Turcją i rozmaite inne sprawy aktualne.

Na podstawie uchwał Sekcji wniosło biuro Związku kilka memorjałów do właściwych ministerstw. Między innymi do Ministerstwa Skarbu o znizenie stawki celnej na gummi-benzoe, używanej do politury — do Ministerstwa przemysłu i handlu o przyspieszenie rokowań z Turcją i w sprawie stosowania stawek przewozowych podług taryfy wyjątkowej D-1 na łaty bukowe sprowadzane z zagranicy do wyrobu mebli giętych, podwyżki cła na meble gięte na Kubie, do Ministerstwa komunikacji o budowę wagonów specjalnych, o zezwolenie na ładowanie jednego wagonu z dwoma lub trzema listami przewozowymi, o włączenie do taryfy związkowej polsko-czechosłowackiej pewnych stacji i towarów.

Przewodniczący Sekcji radca Ader, jako delegat Związku do Państwowej Rady kolejowej informował członków Sekcji o pracach rzeczonoj Rady i osiągniętych rezultatach.

Biuro Związku wydało 39 okólników, dotyczących spraw aktualnych tej gałęzi przemysłu a prócz tego przedkładało co miesiąca sprawozdanie Ministerstwa przemysłu i handlu ze stanu wywozu mebli giętych, wyrabianych przez fabryki polskie zagranicę.

Takie same sprawozdania przesyłano państwowemu Instytutowi eksportowemu, który interesował się bardzo stanem naszego

wywozu, podawał uwagi swoje i cenne informacje w komunikatach miesięcznych, dostarczając w ten sposób przemysłowi bardzo dużo cennego materiału do rozważań i stosowania w praktyce.

Sekcja metalowa.

Przewodniczący inż. Ludwik Dyduch, dyrektor fabryki Zieleniewski Fitzner-Gamper zastępca Tadeusz Oroszeny Bohdanowicz, właściciel firmy tejże nazwy. Delegatami do Rady Związku Inż. Dyduch, Tadeusz Bohdanowicz i inż. Wiktor Scherer.

Biuro Związku informowało członków o sytuacji w przemyśle okólnikami, których wydało 6. Poruszano sprawę zwrotu ceł przy wywozie wytworów hutniczych i sprawą eksportu do Egiptu.

Sekcja młynarska.

Przewodniczący początkowo Dr. Bruno Szancer a następnie wskutek jego rezygnacji Dr. Ludwik Steinberg, dyrektor firmy „Ziarno”.

Delegatami do Rady byli Dr. Ludwik Steinberg i Karol Schitko, dyrektor młyna pod firmą „Amerykański młyn parowy Zory“ na Śląsku.

W roku 1930 rozpoczął się premiowy eksport mąki, kontyngent wyznaczony przez Ministerstwo rozdzielał Związek eksporterów młynów w Poznaniu początkowo za pośrednictwem naszej Sekcji później na wniosek naszego Biura po bezpośrednim porozumieniu się z młynami, co miało na celu usprawnienie i przyspieszenie całej akcji.

Zasadą rozdziału kontyngentu było, że wydawano świadectwa wywozowe na mąkę poślednią tylko w 50% tej ilości, jaka wypadła na mąkę pierwszej jakości. Było to wielce niekorzystnem dla młynów naszych, które mają możliwości eksportu znacznych ilości mąki pośledniej. Staraniem naszej Sekcji, popartem przez Wspólną reprezentację Związków przemysłu młynarskiego udało się uzyskać tyle, że niewykorzystane świadectwa wywozowe na mąkę przednią rozdzielone zostają w całości na wywóz mąki drugiej jakości.

W ten sam sposób udało się uzyskać przesunięcie spłaty kredytów młynarskich po za termin pierwotny w czterech ratach dwumiesięcznych.

Ze zwołanych kilku posiedzeń Sekcji tylko dwa przyszły do skutku, dla reszty brakło kompletu.

Prócz memoriałów w sprawie rozdziału kontyngentu i w sprawie kredytów młynarskich wniosło Biuro Związku do Minist. Skarbu memoriał w sprawie uwolnienia transakcji mąką na giełdach krajowych na równi ze zbożem i mięsem i w sprawie zwolnienia otrąb od cła wywozowego tudzież do Ministerstwa przem. i handlu o natychmiastowe wydanie rozporządzenia w sprawie bezcłowego wywozu otrąb w czasie od 16 kwietnia do 31 maja 1930 roku.

Wynikiem dalszych starań było zawieszenie w zupełności cła wywozowego na otręby tudzież przedłużenie ulg taryfowych pod koniec r. 1930.

Dla Sekcji młynarskiej, biuro wydało 50 okólników poruszając w nich najaktualniejsze sprawy, branży młynarskiej dotyczące.

Poruszano w nich sprawy eksportu do Francji, Hamburga, Holandji i Meksyku, politykę zbożową, normalizację przemiału, taryfy kolejowe, podatek obrotowy, rewizję taryfy celnej, magazynowanie rezerw zbożowych, komisji cennikowej i wiele, wiele innych.

Sekcja papiernicza.

Założona w r. 1930 wybrała na przewodniczącego Dra D. Wistreicha, dyrektora firmy „Altesse-Wisła“ zastępcą Dra Wołoszyńskiego, dyrektora firmy „Herbewo“.

Delegatem do Rady Związku był Dr. Wistreich.

Biuro Związku wniosło memoriał o wstawienie stacji Żywiec w szereg tych stacyj, które korzystają z taryfy wyjątkowej i ulg specjalnych dalej w sprawie deklasyfikacji szmat w taryfie towarowej.

Okólników wydano 3.

Sekcja socjalna.

Sekcja socjalna w roku sprawozdawczym ukonstytuowaną nie była. Posiedzenia zwoływane w miarę potrzeby odbywały się pod przewodnictwem dyrektora Biura Związku.

Posiedzeń takich było w r. 1930 trzy. Przedmiotem obrad dwóch posiedzeń była sprawa żłobków fabrycznych, przedmiotem trzeciego sprawa umów zbiorowych i wzajemnego stosunku pracowników zakładów miejskich do kas chorych i magistratów.

W miarę wyłaniających się z biegiem czasu potrzeb wносиło Biuro Związku do Ministerstwa pracy i opieki społecznej szereg memorjałów, kilka w sprawie żłobków fabrycznych, dalej o zabronienie instytucjom ubezpieczeń społecznych pobierania odsetek zwłoki wyższych niż 12⁰/₀ i oszczędzanie dłużników przy egzekucjach, o nierozciąganie rozporz. Prezydenta Rzpltej z 22 marca 1928 o postępowaniu przymusowem w administracji na instytucje ubezpieczeń społecznych, trzy memorjały w sprawie obniżenia wysokości odsetek zwłoki w kasach chorych, specjalnie w sprawie zniesienia wkładek do kasy chorych w Krakowie z 7¹/₂ na 6¹/₂⁰/₀, w sprawie zaliczania i przedawniania się pretensji o wynadgrozdzenie za godziny nadliczbowe, w sprawie przyznania ulg dla przemysłu, w sprawie zniesienia § 1154 austriackiego kodeksu cywilnego, o zastosowanie także w przemyśle prawa zwolnienia pracowników z obowiązku ubezpieczania w kasach chorych o ile firma sama lub w porozumieniu z innemi założy własną kasę chorych i kilka innych.

W wyniku tych memorjałów udało się uzyskać złagodzenie praktyki co do inwestycji higienicznych, co do przymusu zakładania żłobków fabrycznych oraz po części także co do nadliczbowych godzin pracy. Zniesienie § 1154 austr. kodeksu cywilnego jest również na najlepszej drodze.

Biuro Związku wydało dla wszystkich swoich Członków 27 okólników o treści socjalnej a mających na celu informowanie Członków o różnych przejawach ustawodawstwa socjalnego oraz w sprawach interpretacji poszczególnych przepisów. W okólnikach tych podawało biuro przegląd orzecznictwa sądowego, orzeczeń Sądu Najwyższego i wiadomości podawanych w komunikatach Ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Zbiór tych okólników socjalnych powinien być dla właścicieli przemysłu doskonałym podręcznikiem w życiu praktycznym.

Sekcja spożywcza.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem delegatem do Rady Związku był Jerzy Gablenc, właściciel firmy „Gablenc i Syn”, fabryka musztardy, octu i synapizmów w Krakowie.

Na podstawie przeprowadzonej przez Biuro Związku ankiety wystosowano do Ministerstwa spraw wewnętrznych memoriał, wypowiadający się przeciw nakazowi umieszczania na artykułach spożywczych barwionych etykiet z napisem „barwione”.

Okólników dla fabryk artykułów spożywczych wydano 3.

Sekcja Trzebińska.

Przewodniczący Sekcji inż. Zdzisław Krudzielski, dyrektor S. A. fabryki „Portland-Cementu” Szczakowa, zastępcą wybrany został Antonio Clementi Sonanini, dyrektor firmy „Trzebińskie Zakłady Hutnicze“ Giesche S. A. w Trzebini.

Do Rady Związku delegowani byli dyrektor inż. Dunajecki Michał, dyrektor inż. Morawski Roman i inż. Rauch Zdzisław.

Sekcja odbyła dwa posiedzenia w Trzebini.

Poruszano sprawę kasy chorych w Chrzanowie, sprawę ławników dla sądu pracy w Chrzanowie, sprawę ubezpieczania od ognia budynków niesłużących zupełnie do fabrykacji przemysłowej, sprawę budowy gmachu dla urzędu pocztowego na dworcu kolejowym w Trzebini, sprawę służby nocnej telefonicznej w Trzebini, komunikację na torze kolejowym Trzebinia-Skawce, wreszcie wadliwości ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

Biuro Związku odnosiło się do Ministerstw w sprawie przebudowy urzędu pocztowego w Trzebini, komunikacji na torze kolejowym Trzebinia-Skawce i w sprawie urządzenia na koszt rządowy telefonu w magazynie kolejowym w Trzebini.

W posiedzeniu Rady powiatowej w Chrzanowie w sprawie podatku od aut ciężarowych i autobusów wziął udział delegat Biura Związku.

Członkowie Sekcji otrzymali 11 okólników.

Sekcja wapienna.

Przewodniczącą inż. Ignacy Menasche, dyrektor miejskich zakładów ceramicznych w Krakowie i członek Rady Związku.

Biuro wysłało Członkom Sekcji 3 okólniki i przedłożyło mi-

nisterstwom dwa memorjały z prośbą o zaprzestanie dalszej rozbudowy kamieniołomów rządowych i autonomicznych w miejscach, gdzie wytwórczość prywatna czyni zadość potrzebom miejscowym.

Sekcja win musujących.

Przewodniczący a zarazem członek Rady Związku konsul Wojciech Marchwicki.

Z powodu ciężkich warunków, jakie ta gałąź przemysłu przeżywać musiała kilka fabryk zaprzestało swych czynności a o zebraniu posiedzenia nie było mowy.

Dwa memorjały wniosło Biuro Związku do Ministerstw, jeden do Ministerstwa Skarbu w sprawie zmiany podatku konsumpcyjnego (banderelowego) dla krajowych win musujących, drugi do Ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie zróżniczkowania podatku konsumpcyjnego od win musujących względnie do ustalenia podatku od tych win ad valorem faktury.

Okólników wydało Biuro 4.

Sekcja win owocowych i miodu.

Przewodniczącym Sekcji a zarazem Delegatem do Rady Związku wybrano p. Radcę Stanisława Wójcikiewicza, właściciela miodosyttni w Krakowie.

Posiedzeń Sekcja wprawdzie nie odbywała, przewodniczący jednakże tudzież Sekretarz Sekcji byli w bliskim kontakcie z Biurem Związku i konferowali w sprawie opodatkowania wina i miodu, w sprawie podatku komunalnego i stawek średniej dochodowości.

Na podstawie tych konferencji wniosło Biuro memorjał w sprawie projektu rozporządzenia o opodatkowaniu wina i miodu i w sprawie zwrotu 15⁰/₀ dodatku komunalnego od miodu, płaconego dotąd niesłusznie.

W sprawach dotyczących tego działu przemysłu wydano 6 okólników.

Sekcja Żywiecka.

Przewodniczącym Sekcji wybrany został inż. Jerzy Buzek, naczelny dyrektor walcowni „Węgierska Górka” na zastępcę Ignacy Serog, generalny dyrektor Żywieckiej fabryki papieru i inż. Fox, dyrektor arcyksiąż. browaru w Żywcu.

Delegatami do Rady Związku byli inż. Mączyński, dyrektor dóbr żywieckich i Dr. Beno Stein, dyrektor Żywieckiej fabryki papieru.

Sekcja odbyła jedno posiedzenie w Żywcu w sprawie żłobków fabrycznych, odsetek zwłoki w Kasach chorych, przedłużenia godzin służby telefonicznej i innych postulatów pocztowych, zarobków robotniczych i ceny środków spożywczych.

Okólników wydano 5.

Działalność delegata Związku.

Obowiązki delegata Związku na terenie warszawskim pełni od szeregu lat Dr. Roger Battaglia, zamieszkały stale w Warszawie przy ul. Pięknej 16. m. 3. telefon 805-51.

Dr. Battaglia jest równocześnie członkiem Rady naszego Związku a ponadto przewodniczącym Rady delegatów Zrzeszenia Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski.

Obowiązki sekretarza Rady delegatów sprawuje p. Leon Laskowski.

Dr. Roger Battaglia jest członkiem całego szeregu rad, komitetów, komisji, związków, że wymienimy najważniejsze: Rady handlowo-przemysłowej, Rady naftowej, Rady Zarządu Centralnego Związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów, Rady Państwowego Instytutu eksportowego oraz Komitetu wykonawczego tejże Rady, państwowej Rady kolejowej, Komitetu celnego Komitetu wykonawczego Naczelnej Rady Związków drzewnych, Komisji traktatowej, Centralnej komisji przywozu, Komisji dla współpracy dla reformy taryf kolejowych, Izby przemysłowo-handlowej w Warszawie, Wspólnej reprezentacji Związków przemysłu młynarskiego, jest przewodniczącym Związku przemysłu konfekcyjnego.

Zresztą delegat nasz bierze udział w Warszawie we wszystkich sprawach ogólnych jak i konkretnych pozostając w nieustannym kontakcie ze wszystkimi Ministerstwami a specjalnie z Ministerstwem przemysłu i handlu.

Z czynności swoich, z wyników obrad najrozmaitszych ciał, w których bierze udział wreszcie z ogólnej sytuacji w dziedzinie przemysłu nadsyła nam Dr. Battaglia regularnie wyczerpujące

sprawozdania, których treść zużytkowujemy dla informacji naszych Członków tudzież do naszych wystąpień na zewnątrz.

Pracami swemi zasila Dr. Battaglia pisma fachowe i codzienne jak Ill. Kurjer codzienny, Czas, Kurjer polski, Przegląd gospodarczy, Przemysł i Handel, Gazetę bankową, Prawdę w Łodzi, Górnośląskie wiadomości gospodarcze w Katowicach, Zeitschrift des Oberschlesischen Berg und Hüttenmännischen Vereins w Katowicach, Neue Freie Presse i Oesterreichischer Volkswirt w Wiedniu.

W roku sprawozdawczym miał Dr. Battaglia kilka odczytów dla naszych Członków.

CZĘŚĆ TRZECIA.

WSPÓŁPRACA ZWIĄZKU Z ORGANIZACJAMI GOSPODARCZEMI.

A. Udział Związku w organizacjach gospodarczych.

Związek przemysłowców w Krakowie bierze stały udział we wszystkich organizacjach gospodarczych, bądźto jako członek zwyczajny tych organizacyj, bądźto przez delegatów swoich od wypadku do wypadku.

W szczególności należy Związek nasz do Centralnego Związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów w Warszawie, Międzynarodowej Izby handlowej, Naczelnej Rady Związków drzewnych, Wspólnej Reprezentacji Związków młynarskich, Związku przemysłu chemicznego, Związku przemysłu konfekcyjnego, bierze zaś udział przez swych delegatów w Zjednoczeniu Związków fabryk czekolady, Stałej Delegacji Zrzeszeń przemysłu ceramicznego i w. in.

Delegat nasz, Dr. Battaglia, bierze stale udział w posiedzeniach wyżej wymienionych organizacyj gospodarczych. Ponadto zasiadają w Centralnym Związku Polskiego Przemysłu, górnictwa, handlu i finansów prof. inż. Antoni Schimitzek prezes naszego Związku, Dr. Ludwik Merz, jako członek Rady; w Naczelnej Radzie Związków drzewnych: radca Wilhelm Ader; w Wspólnej Reprezentacji Związków młynarskich, Dr. Ludwik Steinberg; w Związku przemysłu chemicznego: Inż. Wiktor Scherer.

Związek nasz pozostaje w stałym kontakcie z Państwowym Instytutem Eksportowym, który prócz popierania eksportu towarów naszych członków, zasila nas bardzo cennymi i aktualnymi informacjami.

We wszystkich sprawach ogólnej natury łączy się Związek z instytucjami pracującymi na innych polach, jak Związkiem Ziemi, Izłą budowniczych, Krakowskim kołem Związku przemysłowców górniczych, Kongregacjami kupieckimi, Izłą rzemieślniczą.

Również pozostaje nasz Związek w ścisłym kontakcie z Izbami handlowo-przemysłowymi, ze Związkiem tychże Izb, a głównie z Krakowską Izbą handlowo-przemysłową, której za życzliwe i chętne zawsze poparcie wyraża specjalne gorące podziękowanie.

B. Udział Związku w Zrzeszeniu Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski.

W skład Zrzeszenia wchodzi następujące Związki: Związek Przemysłowców Bielska, Białej i okolicy, Związek fabrykantów w Bydgoszczy, Związek gospodarczy Przemysłu Przetwórczego w Katowicach, Związek Przemysłowców w Krakowie, Centralny Związek Przemysłowców we Lwowie i Związek fabrykantów w Poznaniu.

Statut Zrzeszenia zatwierdzony został przez Komisarjat Rządu miasta Warszawy pismem z dnia 26 stycznia 1929. Nr. BP. 17462/28.

W myśl statutu organami Zrzeszenia są:

Rada Naczelna

Rada Delegatów

Biuro Zrzeszenia

Komisja Rewizyjna.

Agendy Zrzeszenia powierzone były na rok 1930 naszemu Związkowi, przy którym też funkcjonowało Biuro Zrzeszenia.

Na Zjeździe Zrzeszenia w Bielsku wybrany został Prezesem Zrzeszenia p. Seweryn Samulski, prezes Związku fabrykantów w Poznaniu.

Do Komisji rewizyjnej wybrano na tymże Zjeździe pp. Konsula Dra Tadeusza Bednarskiego z Krakowa, Dra Berulę ze Związku gospodarczego przetwórczego w Katowicach i inż. Oskara Deutscha ze Związku przemysłowców w Bielsku.

W skład powyższych organów weszli ze strony Związku przemysłowców w Krakowie:

Do Prezydjum Dr. Ludwik Merz; do Rady Naczelnej Dr. Roger Battaglia; do Rady delegatów Inż. Zdzisław Krudzielski, Inż. Henryk Kułakowski, Inż. Wiktor Scherer i prof. Inż. Antoni Schimitzek; do Biura Zrzeszenia Dr. Zygmunt Jarszyński, dyrektor Związku przemysłowców w Krakowie; Dr. Tadeusz Spitzer, wice-

dyrektor Biura Związku i radca Bolesław Nieświatowski, wicesekretarz Związku.

W roku sprawozdawczym odbyło Zrzeszenie dwa Zjazdy mianowicie 14 marca w Bielsku i 10 lipca w Poznaniu.

Na posiedzeniu Rady Naczelnej Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, które odbyło się w dniu 10 lipca 1930 r. w Poznaniu, powzięto rezolucje w sprawie t. zw. „Programu doraźnego”, obejmującego postulaty, zmierzające do złagodzenia przesilenia gospodarczego.

Na podstawie uchwał Rady Naczelnej biuro Związku Przemysłowców w Krakowie opracowało, opierając się na podstawowym elaboracie Delegata p. Dr. Battaglii, szczegółowy program doraźnych zarządzeń, mogących przynieść ulgę przemysłowi i nie obciążających zbytnio Skarbu Państwa, a dających się przeprowadzić przeważnie drogą administracyjną, do czego dołączono niektóre sprawy, dające się załatwić w drodze dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Opracowany przez biuro Związku Przemysłowców w Krakowie „Program doraźny” obejmuje następujące sprawy: I. sprawy celne, II. popieranie eksportu, III. skarbowe, IV. socjalne, V. kredytowe, VI. usprawnienia postępowania sądowego, VII. kolejowe, VIII. dostaw państwowych, IX. etatyzmu, X. paszportowe, XI. statystyki, XII. pocztowe, XIII. rolnicze (młynarskie), XIV. nowelizacji ustawy o spółkach akcyjnych, XV. zastawu rejestrowego na drzewo.

Szczegóły programu podaliśmy obszernie w okólnikach naszych z 7 i 9 października 1930. Nr. 337 i 341 (ogólne 109 i 110).

Prezydium Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, przy udziale Prezesa Antoniego Schimitzka, Wiceprezesa Dra Ludwika Merza, Prezesa Teofila Wdziękońskiego, Wiceprezesa Maciejowskiego, Dyrektora Inż. Buzeka, Dyrektora Inż. Aulichy, Dra Battaglii, Dra Niemczewskiego, Dyrektora Dra Kucharczyka, Dra Niemczewskiego i Dyrektora Jarszyńskiego w wykonaniu uchwały Zjazdu Zrzeszenia z dnia 10 lipca b. r. przedstawiło Ministrom Przemysłu i Handlu, Skarbu, Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych, Komunikacji, Pracy i Opieki Społecznej, w końcu Pocht i Telegrafów powyższy „program doraźny”.

Z okazji przedkładania tego programu odbyła się u każdego ze wspomnianych Ministrów dłuższa konferencja, na której były szczegółowo omawiane niektóre najważniejsze z pomiędzy zawartych w programie postulatów. Naogół Ministrowie okazali zrozumienie dla potrzeby takiej akcji i przyrzekli odnośne postulaty dokładnie zbadać, niemniej jak dla niektórych z nich urządzić wspólne konferencje między odnośnymi czynnikami ministerjalnemi, a reprezentantami życia gospodarczego.

Konferencje w sprawach podniesionych w „Programie do-
rażnym“, odbywają się na terenie warszawskim przy współudziale delegatów Dra Battaglii i Dra Niemczewskiego, którzy gorliwie zabiegają o zrealizowanie wysuniętych postulatów.

PRZYCHODY

Zamknięcie kasowe za rok 1930.

ROZCHODY

	Zł	Zł
Saldo z 1930 r.	2.313,48	
1. Wpływy na: wkładki do Związku	Zł. 131 044,79	
" " " " " " "	1.975,10	
" " " " " " "	4.013,88	
" " " " " " "	697,35	
" " " " " " "	420,50	
2. Koszty podróży	604,25	
3. Inne	2.132,39	
4. Książeczki obrachunkowe	2.859,45	
5. Sumy przechodnie	8.608,29	
Razem	154.669,48	
1. Koszty prowadzenia biura Związku: Pobory biura	Zł. 77.656,48	
Koszty utrzymania Deleg.	14.054.—	
Koszty podróży	3.731,25	
Najem lokalu, opał, światło	6.120,77	
Podatki i świadczenia	8.498,65	
Oplaty pocztowe, telefon	5.612,49	
Wydatki kancelaryjne	9.367,91	
Inwentarz	1.054,50	
Wkładki do centralnych organizacji	10.593,78	
Datki dobroczynne	449.—	
Różne	4.407,70	
2. Sumy przechodnie		
3. Saldo na 1931 r.		
Razem	141.546,53	
	10.964,67	
	2.158,28	
	154.669,48	

ZA KOMISJĘ REWIZYJNĄ:

Inż. Maksymilian Rath wr.

Alfred Reiner wr.

Dr. Władysław Stawowczyk wr.

ZA ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE:

Dyrektor:

Wicedyrektor:

Dr. Jarszyński wr.

Dr. Spitzer wr.

SPIS CZŁONKÓW

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE.

Browary.

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu.
Browar i Fabryka Drożdży Jana Götza w Okocimie.
Zygmunt Mars, Browar Parowy w Limanowej.
Zakłady Przemysłowe S. A. w Tenczynku.

Przedsiębiorstwa ceramiczne

„Bonarka“, Zakłady Ceramiczne w Krakowie.
Władysław Brach, Zakłady Ceramiczne w Tarnowie.
Bracia Lech, Fabryka dren, cegły i dachówki w Kolosach.
Cegielnia Miejska w Wieliczce.
Cegielnia Mieszczańska w Tarnowie.
Cegielnia Parowa w Czyżynach.
Cegielnia Parowa Henryka Dolańskiego w Radłowie.
Cegielnia „Rudy“ w Tarnowie.
Cegielnia Spadkobierców Karola Sanetry, Zabłocie ad Żywiec.
Cegielnia Udziałowa w Zielonkach, Ska z ogr. odp. w Krakowie.
Cegielnia „Wola Duchacka“, Inż. Aleksandrowicza w Krakowie.
H. Eisen i Ska, Dom komisowy w Tarnowie.
Ekstein i Ska, Fabryka dachówek i cegieł w Bochni.
„Everitas“ polska fabryka dachówek asbestowych, Zabłocie.
Salomon Finkelstein, Fabryka dachówek i cegieł w Krakowie.
E. H. Friedmann, Cegielnia w Wieliczce.
M. Gutman, Cegielnia w Krakowie.
Jakóba Grünberga Spadkobiercy, Cegielnia w Krakowie.
„Kobierzyn“, Zakłady Ceramiczne w Krakowie.
Liban Juljusz, Parowa Fabryka cegieł białych S. z o. o. Borek
Fałęcki.

Ludwinowska Fabryka Cegieł, Ska z ogr. odp. w Krakowie.
 Łagiewnicka Parowa Fabryka dachówek i cegieł, Ska z o. o.
 Kraków.

I. Mandelbaum, Cegielnia w Trzebini.

Miejska Fabryka dachówek i cegieł w Żywcu.

Miejskie Zakłady Ceramiczne w Krakowie.

Niepołomska fabryka dachówek i cegieł w Niepołomicach.

Parowa Cegielnia Hr. Edwarda Mycielskiego w Trzebini.

Parowa fabryka dachówek, cegieł i dren J. I. Rubla w Jaśle.

„Płaszowianka“, Fabryka dachówek i cegieł w Krakowie.

Płaszowska fabryka dachówek i cegieł S. A. w Krakowie.

Polanka Karol, Fabryka dachówek, dren i cegły w Polance ad
 Krosno.

M. Schwarz, Cegielnia parowa w Zabłociu koło Żywca.

S. Szymczakowski, Fabryka cegieł i dachówek w Jasieniu.

Spółnia budowlana, Stryjeński, Mączyński i Korn, Kraków.

„Tarnowianka“, Fabryka dachówek i cegieł Eksteina i Ski, Tarnów.

Zjednoczone Zakłady Ceramiczne, Kraków.

Birszenk Apolinary Inż. Fabryka pieców, Kraków.

Fabryka wyrobów ceramicznych, Rybitwy.

Fabryka wyrobów szamotowych i fajansowych S. A. w Skawinie.

Józef Lewiński, Fabryka kamieni młyńskich w Włocławku.

Henryk Münzer, Fabryka naczyń kuchennych kamiennych w Bochni
 i Kolankowie.

Polska Fabryka Pieców S. Stempler w Mielcu.

Przedsiębiorstwa chemiczne.

„Azot“, Spółka Akcyjna w Jaworznie.

„Chemimetal“ Ska Akc. dla Przemysłu Chemicznego i Metalowego
 Zawiercie.

Dr. A. Wander S. A. fabryka chemiczno-farmaceutyczna, Kraków.

Fabryka bieli cynkowej w Niedzieliskach.

Emil Kuźnicki, Fabryka Produktów Chemicznych S. A. w Oświę-
 cimiu.

„Liban“, Fabryka Produktów Chemicznych S. A. w Krakowie.

A. Ch. Lifschütz, Fabryka mydła i mydeł toaletowych w Rze-
 szowie.

Ernest Munk, Pierwsza Krajowa Fabryka Mydła w Żywcu.
 Józef Rotter, Sztuczna farbiarnia i pralnia chemiczna, Bielsko.
 „Saturnia“ S. A. Przemysłowe Tow. Przetworów Tłuszczowych
 w Trzebini.

Fr. Sezemski, Fabryka świec i wyrobów z wosku w Białej.
 Krakowska Fabryka Mydła C. Śmiechowski w Krakowie.
 „Solvay“, Fabryka sody S. A. w Podgórzu.
 „Stróże“, rafinerja nafty i fabryka przetworów chemicznych
 S. z o. o.

Zakład chem.-przem. Godzicki i Ska, Kraków-Zabłocie.
 Zakłady chemiczne „Zabłocie“ S. A. w Zabłociu ad Żywiec.
 Polskie Związkowe Rafinerje Olejów Skalnych S. A. w Trzebini.
 Rafinerja Skawińska, Griffel i Ska w Skawinie.

„Farba“, Fabryka farb, Podgórze.
 Iskra i Karmański, Fabryka Farb i Przyborów Malarskich w Krakowie.

Edward Lutz, Polska Fabryka Farb i Lakierów w Krakowie.
 Polska Barwa, Fabryka Farb w Krakowie.
 Zakłady Przemysłowe „Tęcza“ S. A. w Krakowie.

Fabryki Portland cementu.

„Górka“, Fabryka Portland cementu w Sierszy.
 Sp. Akc. „Firley“.
 Bernard Liban, Fabryka Portland cementu w Krakowie.
 Polski Kiton Sp. z o. o. fabryka kitonu i przetworów bitumicznych Bielsko.
 „Szczakowa“ S. A. Fabryka Portland cementu w Szczakowej.

Fabryki czekolady i cukrów.

„Kryształ“, Parowa Fabryka Cukrów i Czekolady S. A. w Krakowie.
 Mafo, Małop. Fabryka andrutów i opłatków w Wadowicach.
 „Nadzieja“, Weingarten i Synowie, Fabryka cukierków i czekolady
 w Krakowie.
 Adam Piasecki, Spółka Akcyjna w Krakowie.
 Pischinger i Ska, Fabryka czekolady i torcików w Krakowie.

„Suchard“ Soc. a Resp. Lim. Fabrique Polonaise de Chocolate
w Krakowie.

Przemysł drzewny i przetworów drzewnych.

Adolf Bajrach, przemysł drzewny, Kraków.

„Buk“, Towarzystwo Przemysłowo-Leśne w Krakowie.

Dyrekcja Dóbr Żywieckich Tartak w Żywcu.

E. H. Friedmann, Tartak w Wieliczce.

Fussmann i Ska z ogr. odp. Przemysł drzewny, Kraków.

Fryderyk Jungerman, Handel i eksport drzewny w Krakowie.

Izydor Landau, Przemysł drzewny w Krakowie.

Ryszard Lipschütz, Eksport drzewa, Kraków.

Polskie Tow. Handlowe T. A. Dział drzewny w Krakowie.

I. Robinsohn, Tartak Parowy i Fabryka wełny drzewnej, Rajcza.

S. Schell i Ska, Tartaki w Jaśliskach i Krościenku.

Tartak parowy Adama hr. Stadnickiego w Rytrze i Nawojowej.

Tartak parowy Dóbr Tuszowskich w Jaślanach.

S. Wistreich i Synowie, Tartak w Jazowsku.

Zakłady Przemysłu Drzewnego S. A. Trzebinia.

Zarząd Dóbr Maksymiljana Franckiego w Nisku.

Zarząd Dóbr Feliksa Hauptmana w Mogielnicy.

Zarząd Dóbr Dra Jana Hupki w Niwiskach.

Zarząd Dóbr Zdzisława Hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Zarząd Dóbr Wołkowyja i Zawóz.

S. Zollman, Hurtowny Handel Drzewem w Krakowie.

M. M. Żmigrod, Hurtowny handel drzewem i dostawy dla kopalń
Kraków.

Józef Ader, Fabryka beczek pakunkowych w Krakowie.

Stefan Iglicki, Fabryka mebli w Krakowie.

Roman Muranyi, Fabryka wyrobów stolarskich w Krakowie.

Inż. Dr Fryderyk Pordes, Zakłady Przemysłu Drzewnego w Do-
brej k. Limanowy.

Elektrownie i przedsiębiorstwa elektrotechniczne.

Akcyjne Tow. Elektryczne w Krakowie.

„Elektron“ Ska z ogr. odp. w Krakowie.

Elektrownia Miejska w Krakowie.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu krakowskiem Siersza Wodna S. A.

„Elin” S. A. dla przemysłu elektrycznego w Krakowie.

Fabryka Kabli S. A. w Krakowie.

Inż. Piotr Król, Biuro elektrotechniczne w Krakowie.

Inż. Rudolf Popper, Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne w Krakowie.

Siemens, Polskie Zakłady S. A. Oddział w Krakowie.

A. E. G. Union S. A. w Krakowie.

Przemysł garbarski.

Zygmunt Kohn i Synowie, Fabryka Skór w Cieszynie.

Perlberger Rubin, Garbarnie Klasno.

Polskie Zakłady Garbarskie S. A. w Ludwinowie.

Maks Sinaiberger i Synowie, Fabryka skór i pasów w Krakowie.

„Soła”, Ska z ogr. odp., Fabryka skór i pasów w Oświęcimiu.

Dawid Spitzer, Fabryka skór i pasów w Skoczowie.

Przedsiębiorstwa górnicze.

Compagnie Galicienne des Mines w Libiążu.

Jaworznicke komunalne kopalnie węgla S. A. w Jaworznie.

Osada Górniczo-Przemysłowa „Trzebinia” w Trzebini.

Sierszańskie Zakłady Górnicze S. A. w Sierszy.

Société Anonyme Minière et Industrielle w Borach.

„Tepege”, Towarzystwo dla Przedsiębiorstw Górniczych S. A. Kraków.

Przemysł graficzny.

W. L. Anczyc i Ska, Drukarnia w Krakowie.

„Czas”, Spółka wydawnicza w Krakowie.

„Grafia”, Drukarnia Ska z ogr. odp. w Krakowie.

„Sztuka”, Drukarnia Ska z ogr. odp. Kraków.

„Zorza”, Zakłady reprodukcyjne w Krakowie.

Przedsiębiorstwa hutnicze.

Dyrekcja Trzebińskich Zakładów Hutniczych Giesche S. A. w Trzebini.

Huty Stalowe Schoeller Bleckmann w Krakowie.

Huta żelaza „Kraków” S. A. w Krakowie.

Przemysł konfekcyjny.

Abeles i Poser, Fabryka guzików w Krakowie.

Herman Eder, Fabryka kapeluszy w Krakowie.

Krajowa Fabryka konfekcji męskiej i dziecinnej, Spółka z ogr.
odp. w Krakowie.

H. Lichtig i Syn, Fabryka rękawiczek, trykotaży i kapeluszy
w Krakowie.

Salo Hirsch, Wytwórnia frędzli Kraków.

Tomaszek i Grüss, Fabryka guzików w Krakowie.

Wurzel i Daar, Fabryka ubiorów męskich w Tarnowie.

Przedsiębiorstwa kosmetyczne.

„Gwiazda”, Fabryka artykułów kosmetycznych, E. Silber, Kraków.

Krakowska fabryka mydła C. Śmiechowski, Kraków.

Laboratorium chemiczne „Leo” Braci Scherer w Krakowie.

„Miraculum” Dra Lustra Preparaty kosmetyczno-lekarskie w Kra-
kowie.

„Mofpasa”, Fabryka wyrobów chem. i kosmetycznych w Krakowie

„Resco”, Fabryka perfum w Krakowie.

Zakłady chemiczne W. Wallace w Krakowie.

„Pharma”, Fabryka wyrobów lekarskich i kosmetycznych w Kra-
kowie.

E. Matula, Fabryka środków leczniczych w Krakowie.

Fabryka mebli giętych i fornierów.

Michał Ader, Fabryka mebli giętych i tartaki parowe w Jazowsku.

„Henryków”, Kieleckie Zakłady przemysłowo-drzewne w Kielcach.

Kohn Jan i Ska, Fabryka mebli giętych w Radomiu.

„Ksawerów”, S. A. Zakłady przemysłowo-drzewne w Radomiu.

„Labor”, Fabryka mebli giętych i wyrobów drzewnych w Radomiu.

„Mazowia”, Fabryka mebli giętych w Radomsku.

Noworadomska giętarnia mebli K. Wünsche i Ska w Radomsku.

Hugo Reich, Fabryka mebli giętych w Łodygowicach.

„Thonet Mundus”, Polskie fabryki mebli giętych S. A. Centrala Bielsko.

A. Wech, Fabryka mebli giętych w Buczkowicach.

Z. Zipser i Fuchs, Tartak parowy i giętarnia, Zamość.

Przedsiębiorstwa metalowe.

„Esnat” Fabryka narzędzi stalowych, w Krakowie.

Fabryka biżuterji S. z o. o. Kraków.

Bracia Kohut, Fabryka maszyn w Nawojowej.

„Oświęcim” Czesko morawska Kolba Danek Fabr. karoseryj i maszyn w Oświęcimiu.

Pierwsza fabryka lokomotyw w Polsce S. A. Chrzanów.

Tow. Kontynentalne dla handlu żelazem Kern i Ska w Krakowie.

Tow. Metalurgiczne Ska z ogr. odp. w Krakowie.

„Węgierska Górka” S. A. Odlewnia żelaza i rur w Węgierskiej Górze.

Wytwórnia sygnałów i urządzeń kolejowych S. A. w Krakowie.

Zakłady cynkownicze „Polcynk” Ska z ogr. odp. w Krakowie.

L. Zieleniewski, Fitzner-Gamper S. A. Polskie Fabryki maszyn i wagonów, Kraków.

Zakłady hutnicze Giesche S. A. Trzebinia.

Tadeusz Oroszeny Bohdanowicz, Pierwsza Małopolska Fabryka puszek i wyrobów tłoczonych z blachy w Krakowie.

„Mazur”, Fabryka kłódek, zamknięć i łańcuchów w Świątnikach Górnych.

„Multum”, Fabryka wyrobów metalowych w Krakowie.

Inż. Leonard Nitsch i Ska zakłady instalacyjne Kraków.

„Sowa”, Fabryka latarni i wyrobów metalowych w Krakowie.

Stanisław Sulikowski, Fabryka wyrobów metalowych w Krakowie.

Weisgerber Emil, fabryka nożyczek Kraków.

Bracia Bauminger, Fabryka drutu i gwoździ w Krakowie.

Fabryka gwoździ, drutu i wyrobów metalowych w Jaśle.

Herman Kamsler, Fabryka drutu i gwoździ w Krakowie.

Krakowska fabryka drutu i gwoździ S. A. w Krakowie.

„Rydłówka”, Fabryka gwoździ i wyrobów żelaznych w Krakowie.

Wadowicki Przemysł druczany Ska z ogr. odp., Wadowice.

Przemysł młynarski.

- I. Abrahamer, Młyn turbinowo-walcowy w Krakowie.
 Amerykański Młyn Parowy, Wodzisław.
 Amerykański młyn Parowy Żory.
 Młyn Parowy Dóbr rycerskich Bełk.
 Dobija Józef, Zjednoczone Młyny Parowe Komorowickie i Łodygowickie w Łodygowicach.
 Fiedler i Glaser, Katowicki Młyn Parowy w Katowicach.
 E. H. Friedmann, Młyn w Wieliczce.
 Ludwinowski Młyn Parowy, Ska z ogr. odp. w Krakowie.
 Łuczanowski Młyn Parowy w Dojazdowie.
 Łuszczarnie i Młyny Krakowskie, Spółka komandytowa w Krakowie.
 Młyn turbinowy w Krzesławicach, Ska z ogr. odp., w Krakowie.
 Neumann i Ska, Młyny Parowe w Białej.
 Nowy Młyn Parowy, Katowice.
 „Oryza“, Zakłady Przemysłu ryżowego, Kraków.
 Skalla i Ska, Młyn parowy w Strumieniu.
 Suchan Maksymiljan, Młyn Makoszowy.
 Tarnowskie młyny parowe Szancerów w Tarnowie.
 „Ziarno“, Polska Wytwórnia Chleba Zdrowia S. A. i Młyn Parowy w Krakowie.

Przemysł papierniczy.

- „Altesse Wisła“, Fabryka tutek w Krakowie.
 „Herbewo“, Fabryka tutek i bibułek, Kraków.
 Krakowska Fabryka kart do gry, Kraków.
 I. Pacanowski, fabryka pudełek i litografia, Kraków.
 F. Romaszkan, Fabryka papieru w Wadowicach.
 „Worek“, Fabryka worków papierowych, Szczakowa.
 Żywiecka Fabryka papieru „Solali“ T. A. w Żywcu.

Przemysł spirytusowy.

- „Krakus“, Zjednoczone Fabryki przetworów wysokowych, Kraków.

Przemysł spożywczy.

Henryka Francka Synowie, Fabryka środków kawowych S. A. w Skawinie.

Bracia Finder, Fabryka octu i musztardy, Kraków.

Gablenz i Syn, Fabryka musztardy, octu i synapizmów, Kraków.

Rząca i Chmurski S. z o. o. Zakład leczniczych wód mineralnych w Krakowie.

Walenty Wręzlewicz, Fabryka wyrobów masarskich w Żywcu.

„Atlantic”, Fabryka konserw rybnych w Oświęcimiu.

„Nordja Hawe”, Wytwórnia konserw i wędzarnia ryb, Dziedzice.

C. Warhanek, Fabryka konserw, Mszana Dolna.

Zakłady przemysłowe „Bierzanów” S. A. fabryka drożdży i spiryty.

Fabryki szkła.

Belgijska huta szkła lustrzanego — Szczakowa.

Małopolskie Fabryki Szkła w Szczakowej S. z o. o.

Polskie huty szkła S. A. Kraków.

S. G. Żeleński, Krakowski Zakład witrażów i oszkleń w Krakowie.

Przemysł tekstylny.

Bracia Czeczowiczka, Fabryka wyrobów bawełnianych w Andrychowie.

Bernard Deutsch i Syn, Fabryka sztucznej wełny w Białej.

Usines Fextiles & Marbach, S. z o. o. Biała.

Zajączek i Lankosz, Fabryka sukna w Kętach.

Przemysł wapienniczy i kamienia twardego.

Dudziński, Potuczek i Rajski, Wapienniki w Nowym Targu.

„Fryza”, Kamieniołomy w Frywaldzie i Zalesiu.

L. G. Kaden S. A. Wapienniki w Krakowie.

Kamieniołomy Diabazu, Regulice, Inż. Drożdż.

Liban i Ehrenpreis, Wapienniki i kamieniołomy w Krakowie.

Łomy Bazaltu, Inż. H. K. Kowarzyk i Wł. Braun, Tenczynek.

Ludwinowska Fabryka wapna S. Lipschütz w Krakowie.

Mydlnicka Fabryka wapna i kamienioł., Bracia Kamsler w Krakowie.

Wapienniki i kamieniołomy Pychowieckie w Krakowie.
 Wapienniki i kamieniołomy S. z o. o. w Krakowie.
 Zarząd dóbr i kamieniołomów Dra Feliksa Hauptmana, Mogielnica.

Przemysł win musujących.

Federowicz i Palugyay, Fabryka win musujących w Krakowie.
 Georges Geiling et Cie Grands Vins Mousseux S. A. Poznań.
 Louis de Bary, Wytwórnia win musujących w Warszawie.
 Societe des grands vins francais, Kraków.

Wytwórnia win i miodu.

Bracia Banet, wytwórnia win, Podgórze.
 Mendl Holländer, Wytwórnia win, Podgórze.
 „Kościszko”, Wytwórnia miodu, Kraków.
 Landau Pinkus, Wytwórnia miodu i win, Podgórze.
 Miodosytia Stanisława Wójcikiewicza w Krakowie.
 Polwin, Wytwórnia win owocowych, Kraków 71.
 Wald Baruch, Wytwórnia miodu i win, Podgórze.
 Weinstock Abraham, Wytwórnia win, Kraków.
 „Vinrex”, Wytwórnia miodu, Kraków.
 Związek Producentów, win, Nowy Sącz.

Różne.

„Artigraf”, zakłady przemysłowe dla wyrobu reklam artystycz.
 i opakowań, Kraków.
 „Americana”, Przemysł szmirglowy, Łodygowice.
 Bank Małopolski S. A. Kraków.
 Block-Brün Towarz. przem. handlowe S. A. Kraków.
 Krakowska Fabryka wyrobów powroźniczych, Kraków.
 Krakowska Gazownia Miejska w Krakowie.
 Krakowska Spółka Tramwajowa w Krakowie.
 I. Meisels, Przedsiębiorstwo dla dostaw budowlanych, Kraków.
 Powszechny Bank Kredytowy, Kraków.
 Polski Bank Przemysłowy, Kraków.
 Polska fabryka ołówków L. i C. Hardtmuth-Lechistan Sp. Akc.,
 Kraków.

„Persja”, Fabryka dywanów, Żywiec.

„Semperit”, Polskie zakłady gumowe S. A., Kraków.

Spółnia budowlana Stryjeński, Mączyński i Korn, Kraków.

Zakład kąpielowy, Rabka.

„Żegluga Polska” S. A. w Krakowie.

Hotel Francuski, Kraków.

Inż. Leonard Nitsch i Ska, zakłady instalacyjne dla wodociągów
i centr. ogrzewania — Kraków.

CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA.

Wstęp	5
-----------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA. (Organizacja Związku).

Władze Związku	7
Delegacja Związku w ciałach doradczych rządowych	10
Liczba członków	11

CZĘŚĆ DRUGA. (Działalność Związku w r. 1930).

Czynności Rady Związku	12
Czynności Wydziału Wykonawczego	12
Czynności Biura Związku	12
Działalność Związku w sprawie popierania eksportu	20

S e k c j e i i c h d z i a ł a ł n o ś ć :

Sekcja ceramiczna	21
„ chemiczna	22
„ fabryk czekolady	22
„ drzewna	23
„ garbarska	24
„ graficzna	24
„ konfekcyjna	25
„ kosmetyczna	25
„ mebli giętych	26
„ metalowa	27
„ młynarska	27
„ papiernicza	28
„ socjalna	28
„ spożywcza	30
„ trzebińska	30
„ wapienna	30
„ win musujących	31
„ win owocowych i miodu	31
„ żywiecka	31
Działalność Delegata Związku	32

CZĘŚĆ TRZECIA. (Współpraca Związku z organizacjami gospodarczymi).

Str.

a) Udział Związku w organizacjach gospodarczych	34
b) Udział Związku w Zrzeszeniu Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski	35
Zamknięcie kasowe za rok 1930	38
Spis członków	39

